

Varhainen puuttuminen
Ankkurityössä

Jonna Laitonen
Johtava sosiaalityöntekijä
13.9.2018

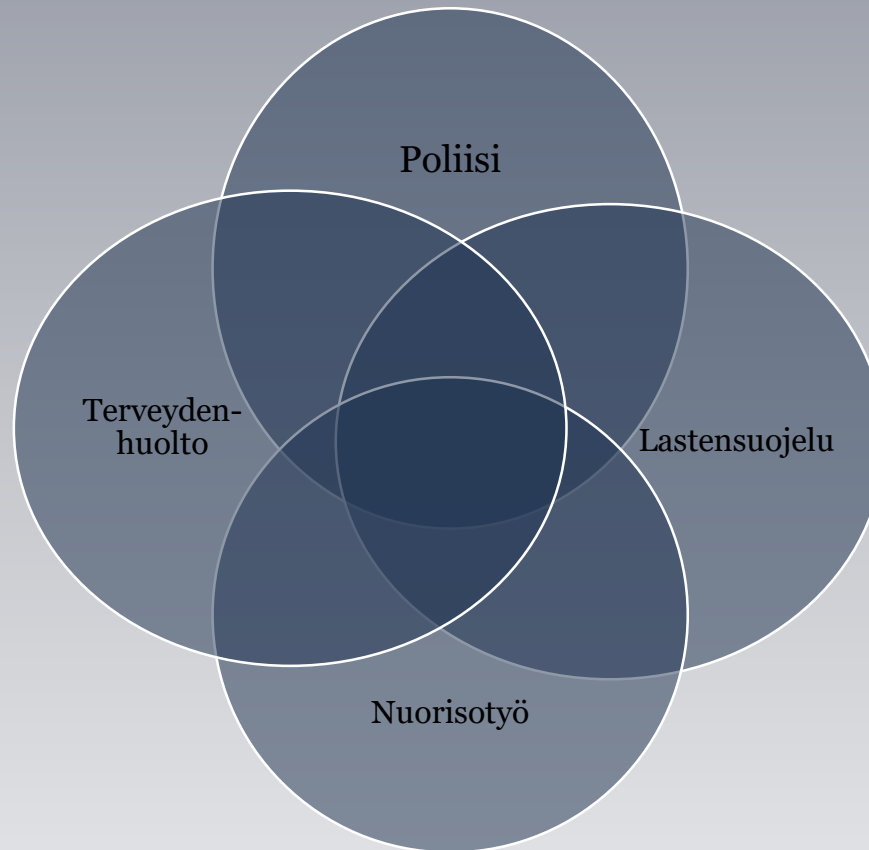
HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

Ankkuritoiminnan taustaa

- Ankkuri -hanke vuosina 2004-2006
Hämeenlinnan kihlakunnan poliisilaitoksella
(rahoitus kunnilta, Hämeen liitolta ja Varsinais-Suomen liitolta)
 - Toiminta vakiintui hankkeen seurauksena 1.1.2007
- Ankkuri toiminta laajennettiin Riihimäen ja Forssan poliisiasemille Sosiaalikehitys Oy:n vetämänä Esr-hankkeena 10/2009-02/2012
 - Toiminta vakinaistettiin 1.3.2012 alkaen.

Ankkuritoiminta on laajenemassa koko Suomeen

Yhteistyö

Varhaisen työn muodot

- Kouluyhteistyö
- Kenttävalvonnat
- Ryhmätapaamiset
- Sidosryhmäyhteistyö
- Yksilötyöskentely / perheen kanssa työskentely

Ankkurin keinot puuttua ja olla tukena

- Oikea-aikaisuus työskentelyssä
 - Tartutaan, kun siihen on mahdollisuus
 - ”pelisilmä”
- Ei olla ”yläpuolella”
- Vastuutetaan, mutta ei syyllistetä
- Tuetaan ja ohjataan oikeaan suuntaan
- Huomioidaan kokonaisuus ei pelkästään nuoren osuus

Moniammatillisen tiimityön / yhdessä tekemisen edut ja haitat ennaltaehkäisevässä työssä

- + Eri viranomaisten tietojen yhdistäminen perheen hyväksi.
- + Tiedot heti käytettävissä.
- + Moniammatillinen näkemys ja osaaminen.
- + Asiakas saa kattavan ja nopean palvelun ja neuvonnan alusta alkaen. ("Yhden luukun" periaate)
- + Kustannustehokkuus.
- Jatkohoitopaikkojen riittämättömyys.
- Yhteisen kielen puuttuminen
- Oman ammatti-identiteetin hämärtyminen

Opetustoimi turvallisuuskulttuurin kehittäjänä

Rehtori Matti Waitinen, Helsingin pelastuslaitos

Terveisiä Helsingin Pelastuskoulusta

Terveisiä Helsingin Pelastuskoulusta

Vuodesta 1972 lähtien yhteensä 698 palomies-ensihoitajaa!

Turvallisuuteen vaikuttaminen opetuksen keinoin

Turvallisuuteen vaikuttaminen opetuksen keinoin

Turvallisuuteen vaikuttaminen opetuksen keinoin

Turvallisuusasenteisiin vaikuttaminen opetuksen keinoin

Työntekijöiden osaamisen kehittäminen

Oppilaitoksen turvallisuuskulttuurin kehittäminen

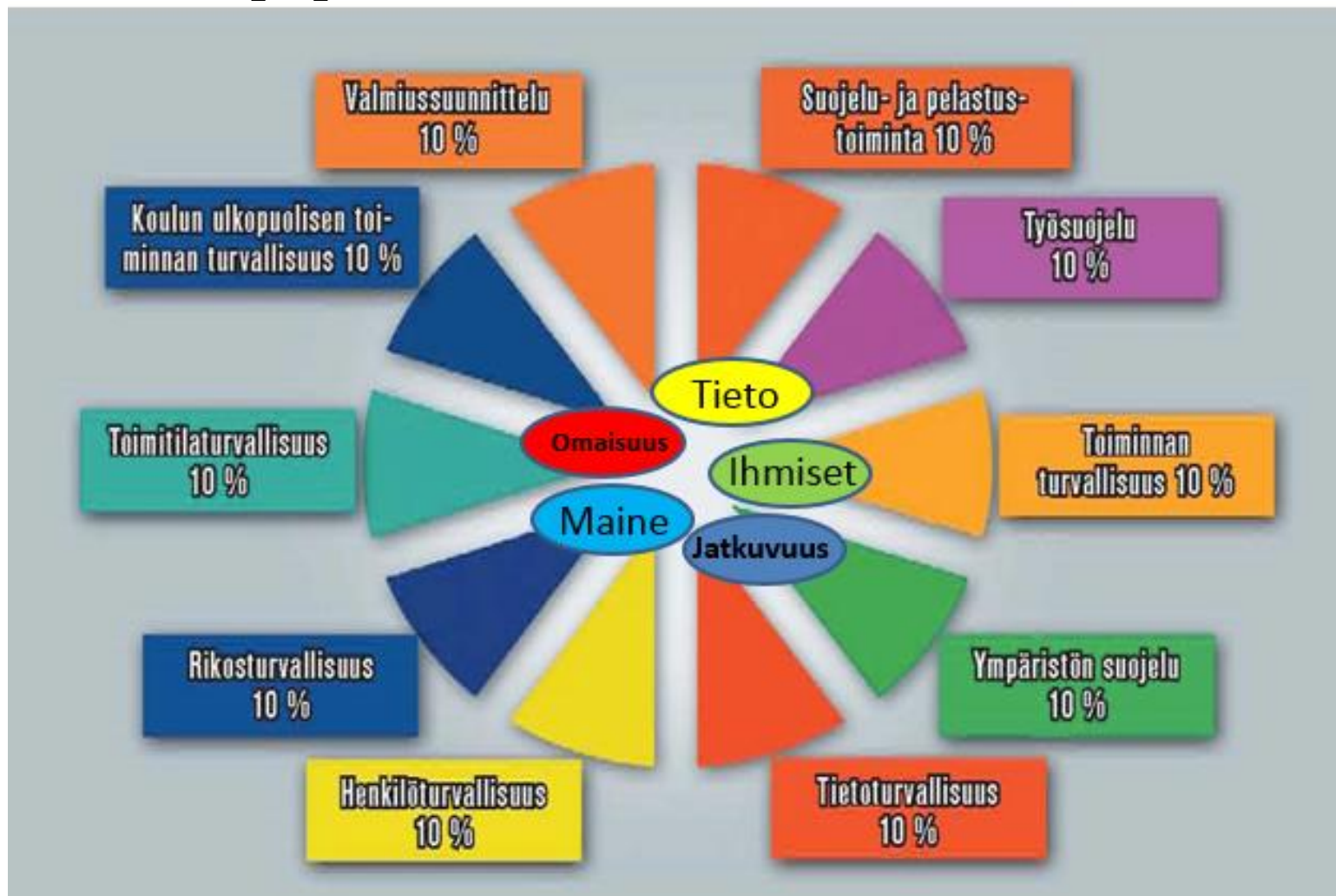

Opetustoimi turvallisuuuskulttuurin kehittäjänä

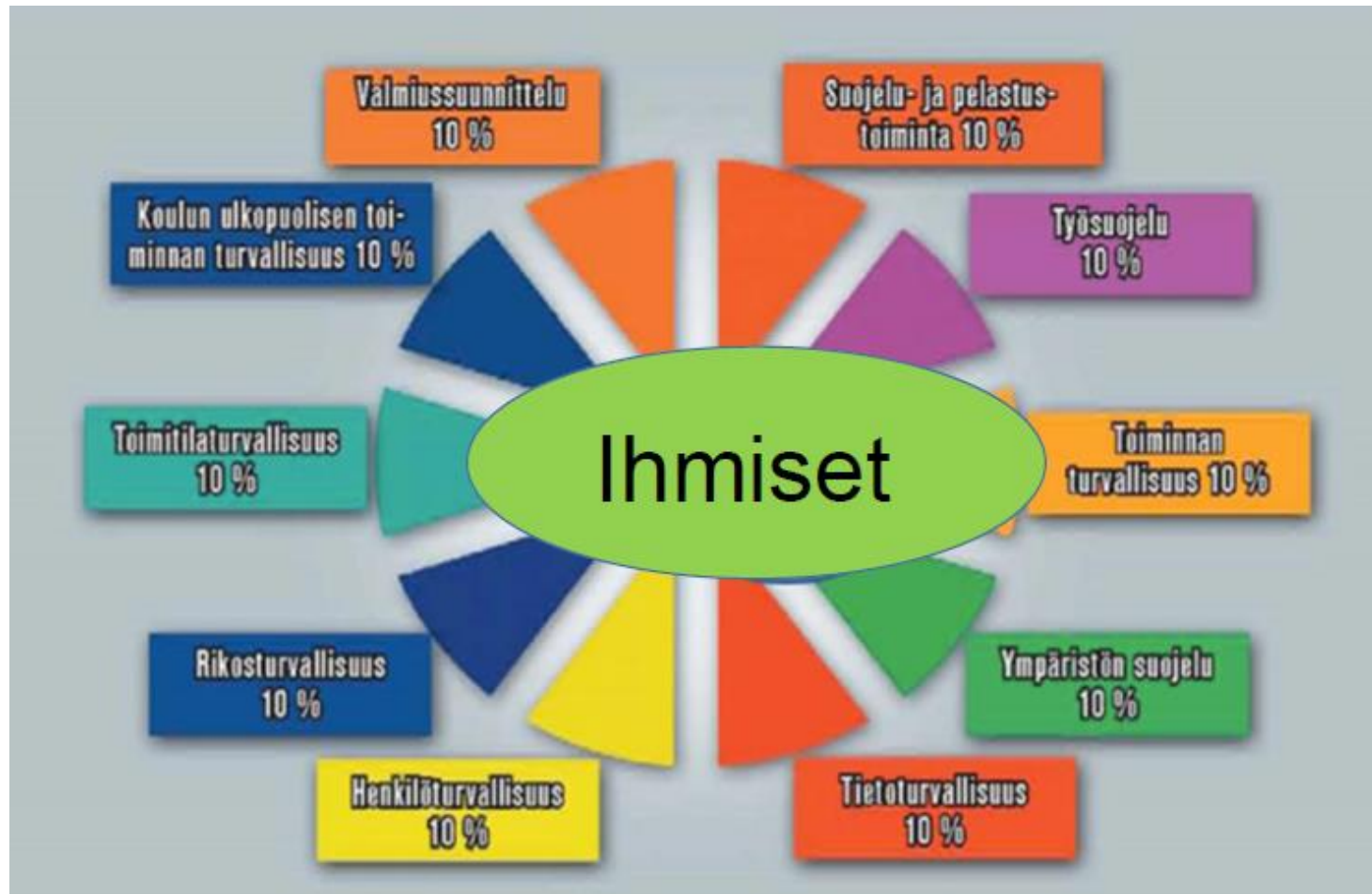
Miksi opetustoimi?

Mitä suojeltavaa sillä on?

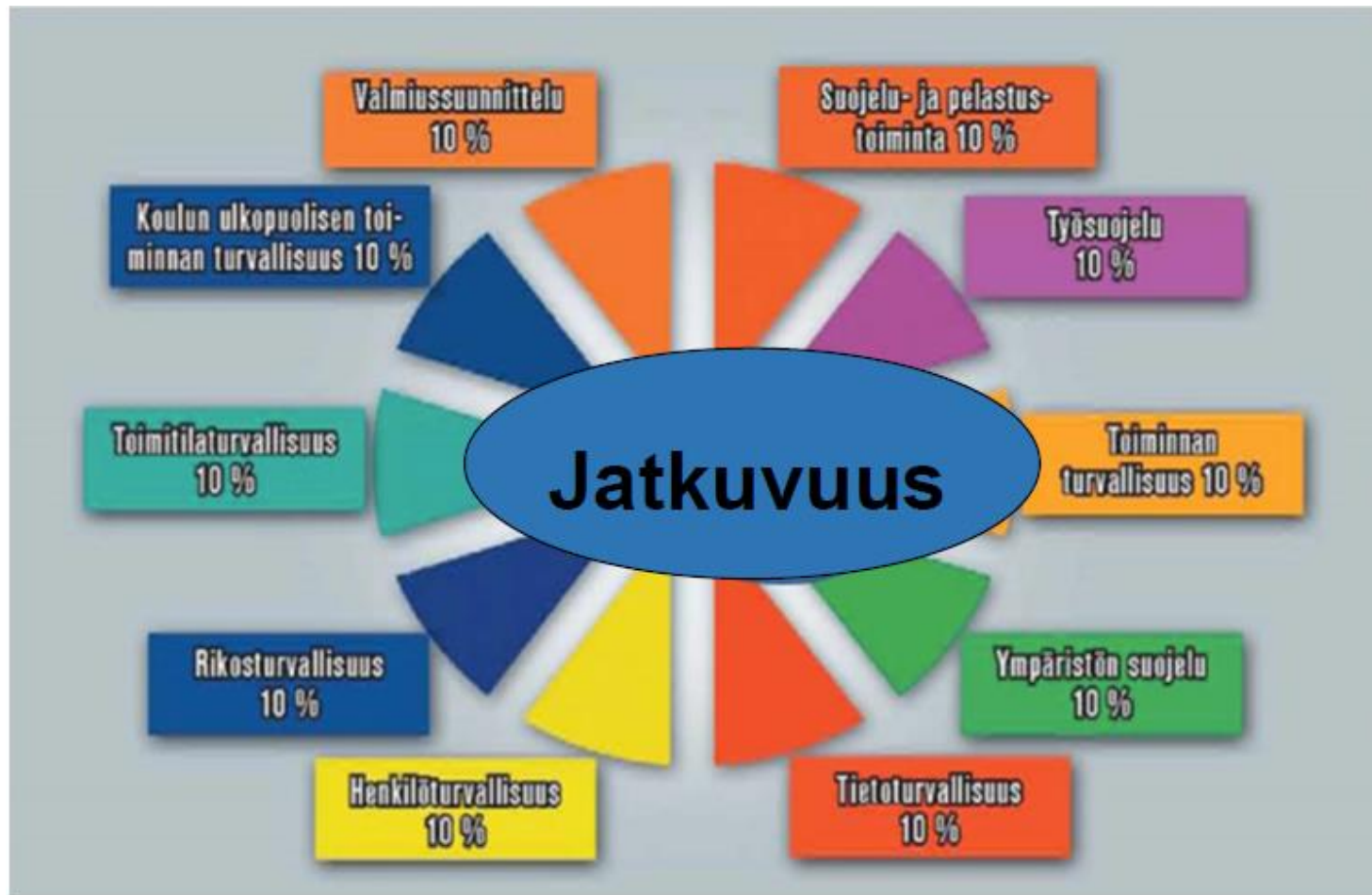
Oppilaitosturvallisuus...

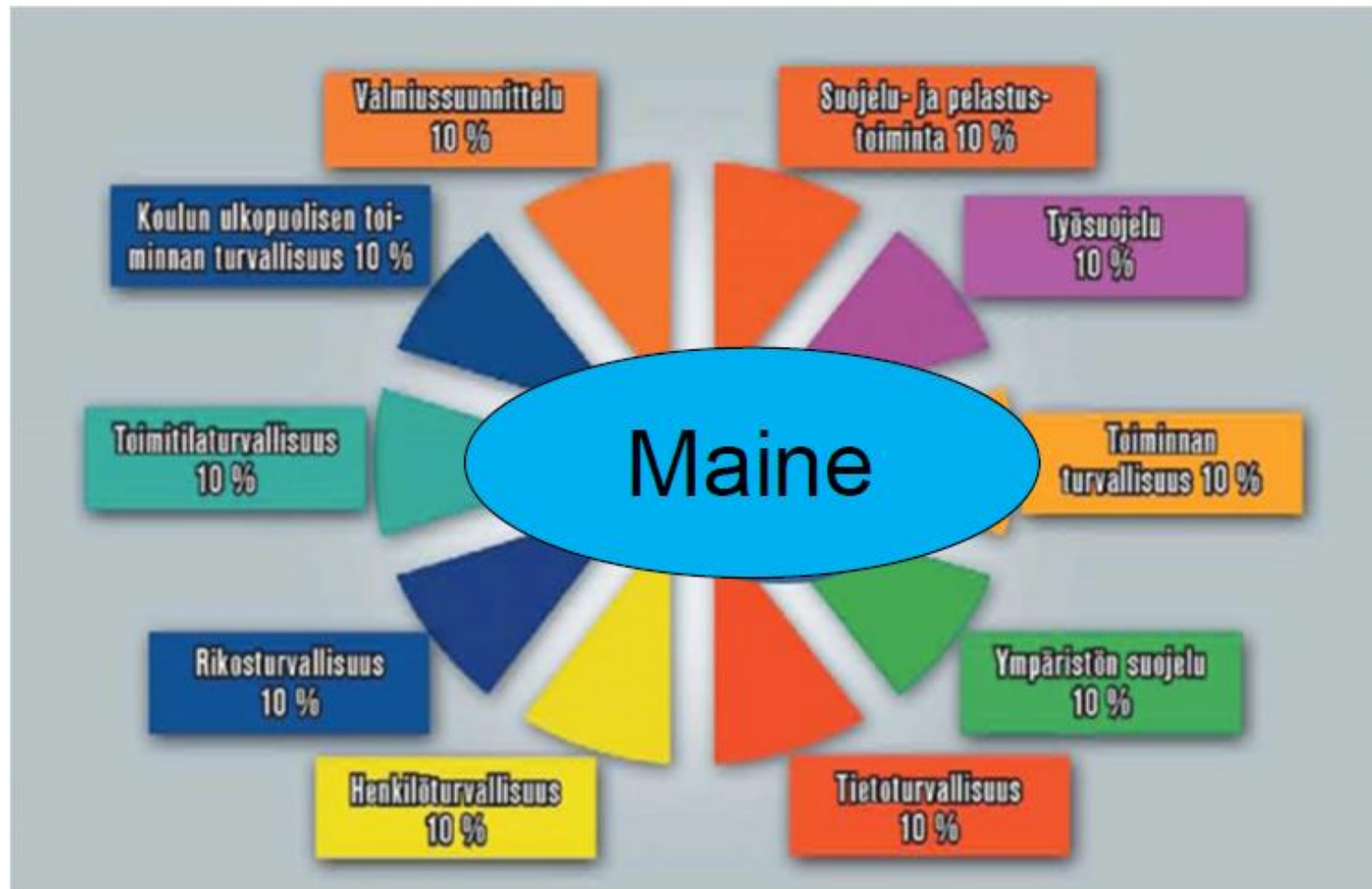
Mitä suojeltavaa?

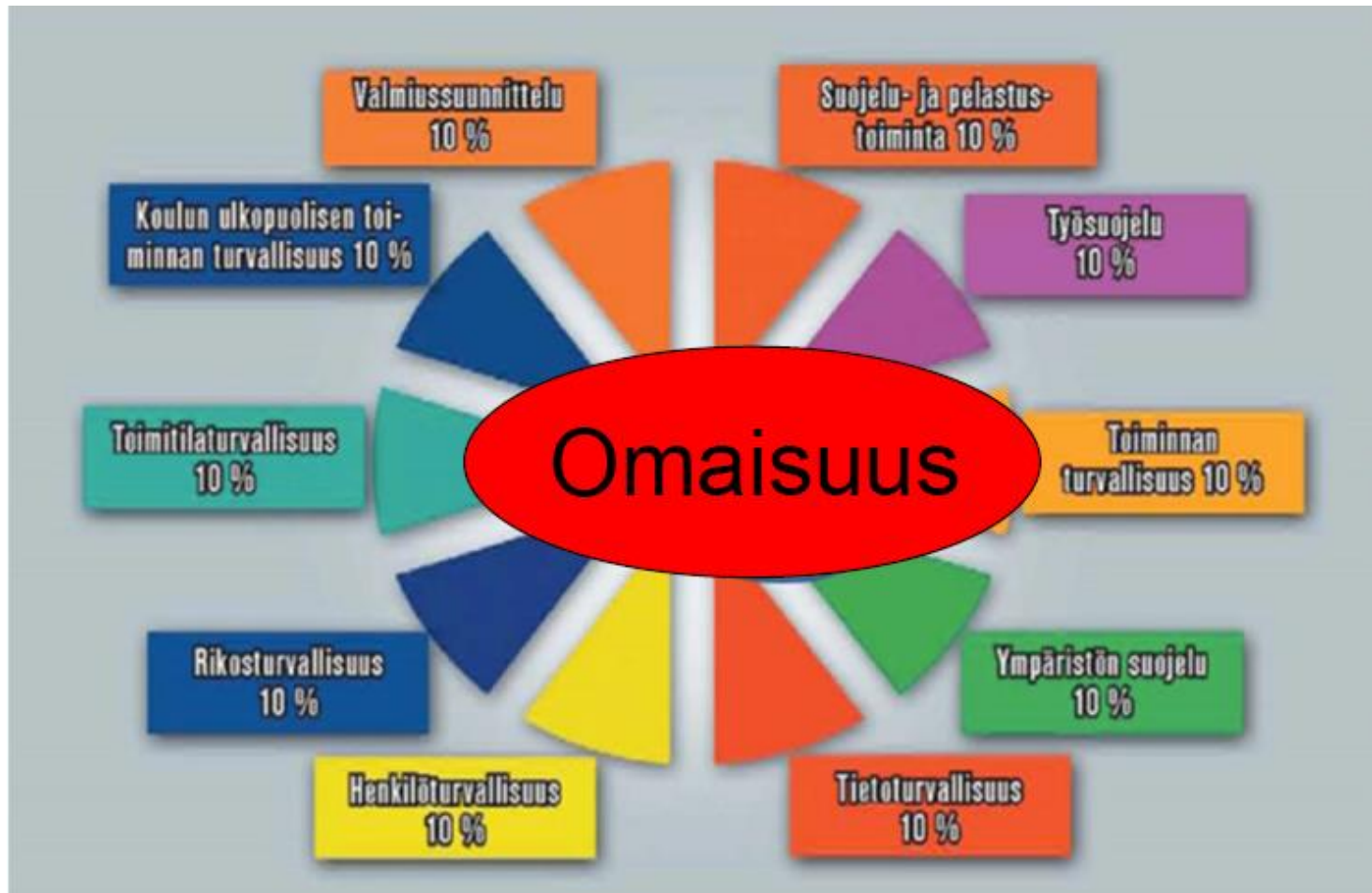
Mitä suojeltavaa?

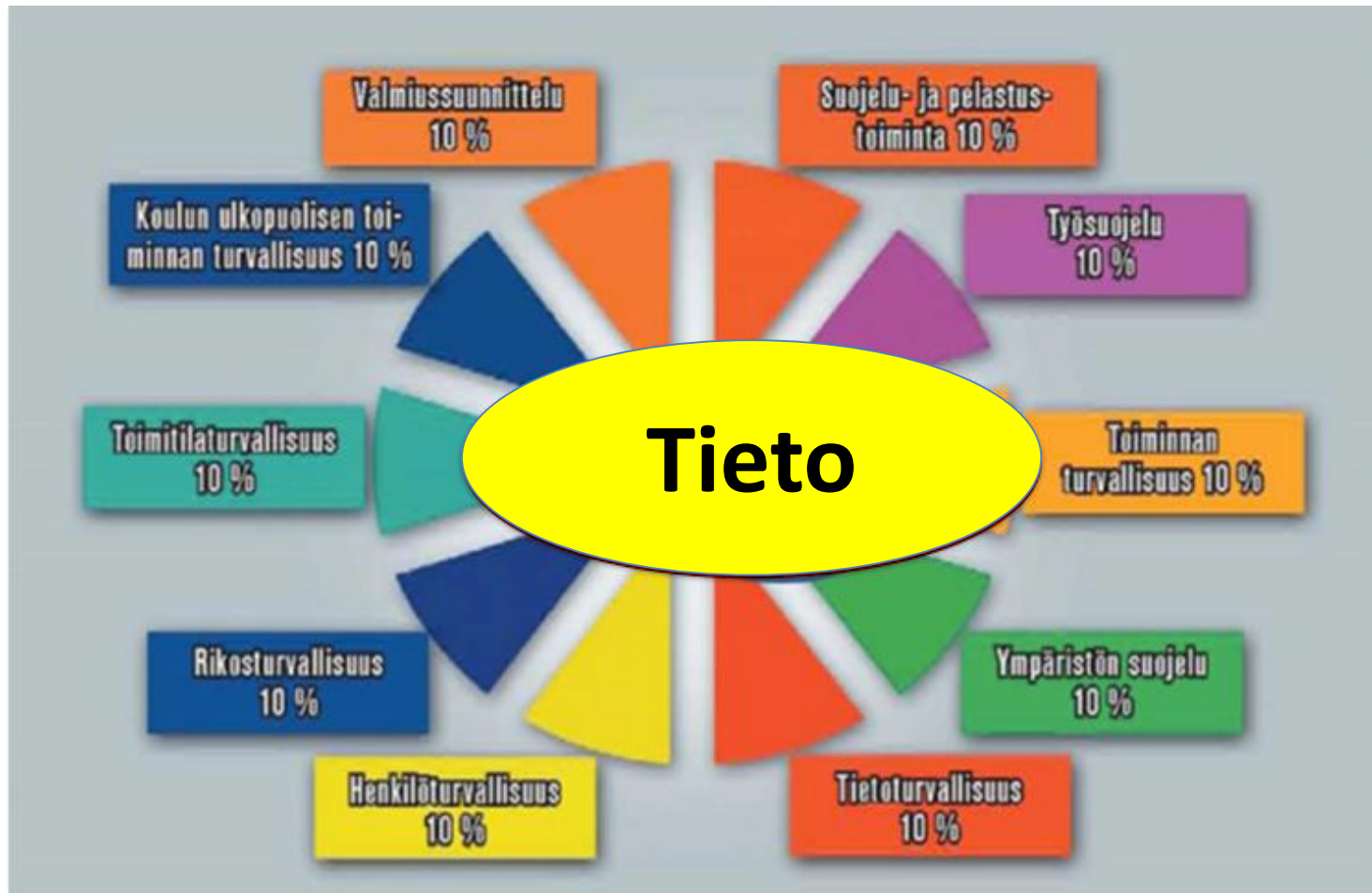
Mitä suojeltavaa?

Mitä suojeltavaa?

Mitä suojeltavaa?

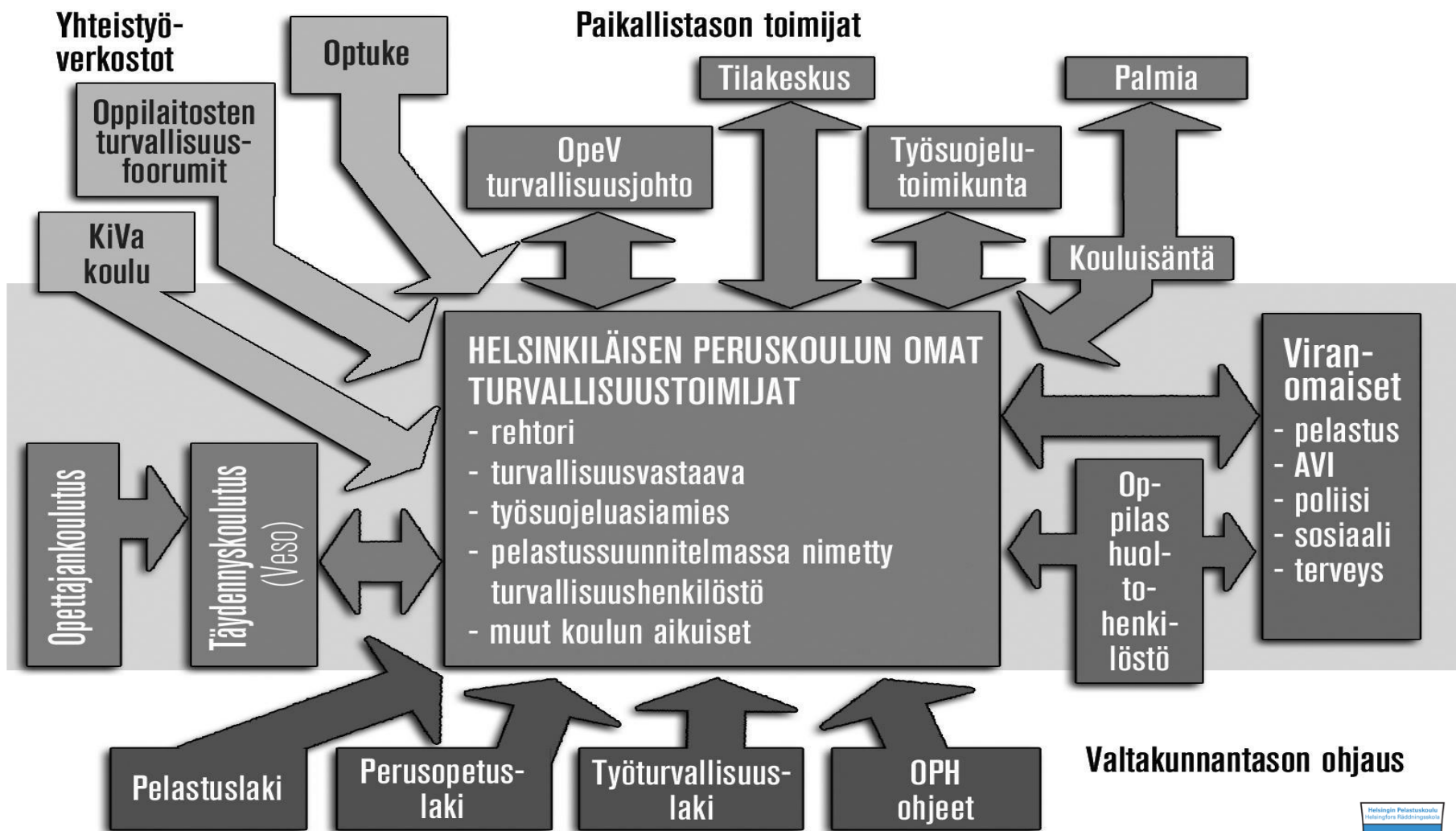
Vastaako viranomainen turvallisuudesta?

Ei!

Vastuu turvallisuudesta on jokaisella meistä –
niin työpaikalla kuin kotonakin!

Vaara- ja onnettomuustilanteissa johtovastuu
siirtyy viranomaisille vasta silloin,
kun ensimmäinen yksikkö on saapunut kohteeseen.

Arjen turvallisuuden moniulotteinen verkosto

**Olemme aikojen myötä
ulkoistaneet turvallisuustyön
viranomaisille...Olemme
lähinnä olleet turvallisuustyön
objekteja....**

**Lainsäädäntö korostaa
omatoimista varautumista ja
peräänkuuluttaa siirtymistä
objektista subjektiksi!**

**Sisäisen turvallisuuden
strategia 2017 nostaa
koulunjohtajien, rehtoreiden ja
opetushenkilökunnan
turvallisuusosaamisen
kehittämisen vahvasti
tavoitteeksi!**

Turvallisuuskulttuuri käsitteenä

Kulttuurien sekamelskaa....

Toimintakulttuuri?

Organisaatiokulttuuri?

Ammattikulttuuri?

Turvallisuuskulttuuri?

Kulttuurien kohtaaminen....

Toimintakulttuuri on organisaation omaksuma tapa toimia suhteessa tiettyihin asioihin, **turvallisuuskulttuuri** on **organisaatiokulttuurin** turvallisuuteen painottunut osa, **ammattikulttuuri** todentaa ammatissa tärkeinä pidettyjä asioita....

Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuuskulttuuri voidaan nähdä myös **organisaatiokulttuurin alakulttuurina**, joka pitää sisällään yksilöt, työn ja organisaation kaikki ne tekijät, jotka vaikuttavat työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen

Toimintakulttuuri

Kulttuuri voi olla organisaatiolle vahvuus ja kilpailuvaltti, mutta yhtä hyvin myös heikkous ja jonkinlainen verho, joka estää näkemästä asioita oikeassa valossa.

Harhainen turvallisuus, harhainen turvattomuus
vai **objektiivinen turvallisuustaso?**
(Riskit hallinnassa, torjuttavissa tai
siedettävissä!)

Ammattikulttuuri

Ammattikulttuurin keskeinen sisältö on ideologioissa, joilla tarkoitetaan ammattiryhmän näkemyksiä ja käsityksiä siitä, mihin työssä tulee sitoutua, mikä on sallittua ja mikä väärää toimintaa.

Suomalaisen opettajuuteen ei perinteisesti ole sisältynyt koulun turvallisuudesta huolehtiminen!

Haloo! Kuuleeko opettajankoulutus?

Turvallisuusasiat eivät ole vaikeita, mutta elleivät ne ole mukana opettajankoulutuksessa, niin ne eivät ole ammatille tärkeitä ja arvokkaita!

Huono turvallisuustietoisuus heijastuu tätä kautta myös kaikkiin ammattiryhmiin.

Haloo! Kuulko opettajankoulutus?

Turvallisuus a, mutta
elleivät ne ole ulutuksessa,
niin ne keitä ja

Huono tu eijastuu tätä
kautta tiryhmiin.

Oppilaitosten turvallisuuskulttuurin kehittämisverkosto

26.-27.9.

Turvallisuus opetuslalla -
ennakoi, opi, toimi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Opetushallinnon tutkinto

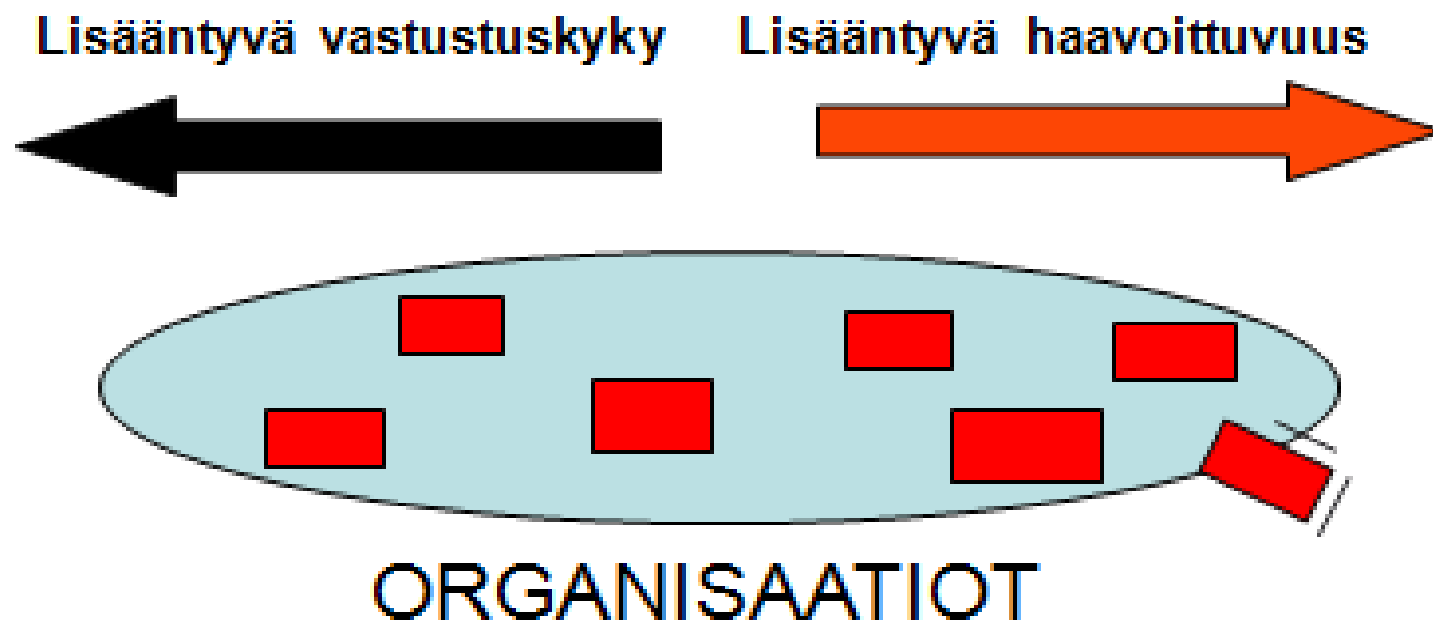
1. HYVÄ TURVALLISUUSKULTTUURI

Nopea tutkimusmatka turvallisuuskulttuuriin...

Organisaation sijainti...

- turvallisuusavaruudessa

Työpaikan johto

- luo turvallisuuskulttuurin perusteet ja turvallisuuspolitiikan
 - on itse esimerkkinä turvallisuusasioissa
 - seuraa ja mittaa turvallisuustasoa
 - ohjaa työpaikalla tehtävää turvallisuustyötä.
-

Turvallisuus ei ole temppukokoelma!

Kohti kehittyneempää turvallisuuuskulttuuria

26.4.1986 loi pohja käsitteen synnylle...

Neuvostoliitto tiedotti tipoittain siitä, mitä ja miksi tapahtui Tšernobylin ydinvoimalassa lauantaina 26.4.1986 klo 01.23.04 ja muutaman minuutin aikana sen jälkeen. Onnettomuuden syy kerrottiin vasta lähes neljä kuukautta tapahtuman jälkeen.

ACSNi, HSC 1993

The Advisory Committee for Safety in Nuclear Installations, Cooper 2000, HSC

ACSNi:

Hyvän turvallisuuskulttuurin omaavan organisaation ominaispiirteitä ovat keskinäiseen luottamukseen perustuva viestintä, yhteinen käsitys turvallisuuden merkityksestä ja luottamus ennalta ehkäisevien toimien tehokkuuteen

"Turvallinen koulu?"

Helsinkiläisten peruskoulujen
turvallisuuskulttuurista ja siihen
vaikuttavista tekijöistä"

Väitöstutkimus vuodelta 2011

Homma alkoi mennä melko vaikeaksi...

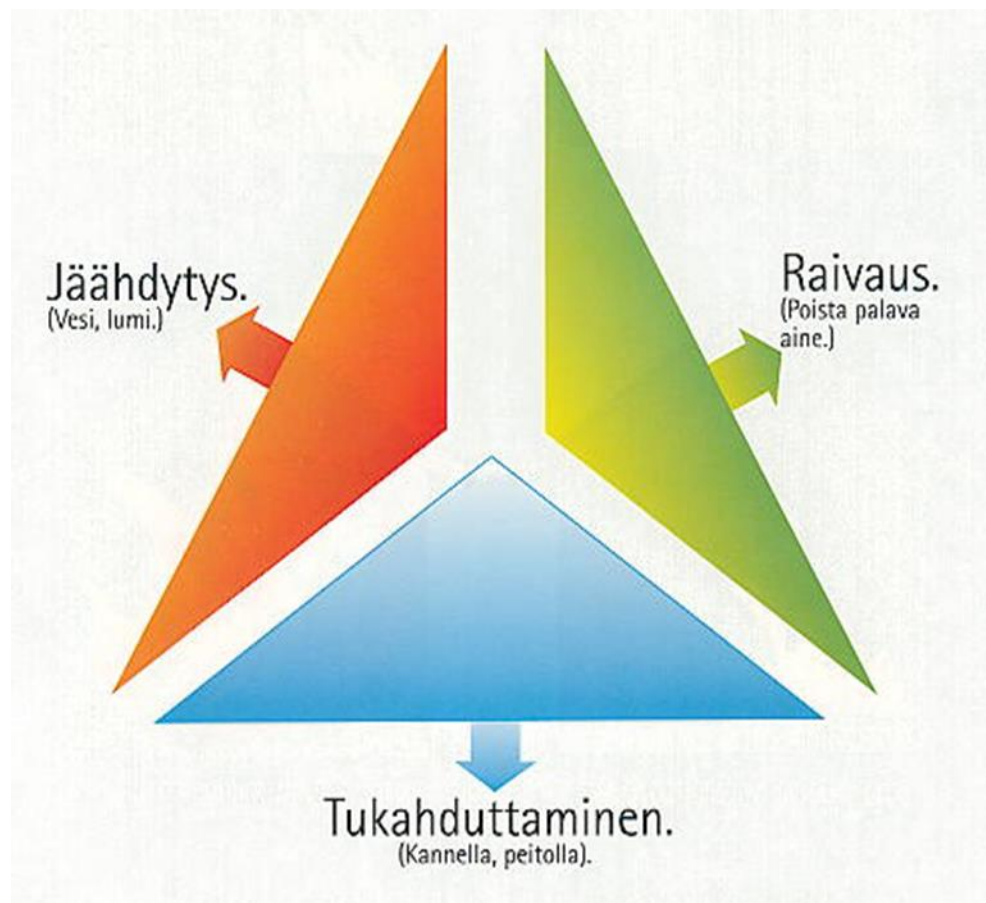
”Täytyy käydä pirusti kouluja, että uskaltaa tehdä yksinkertaisia päätöksiä. Muuten rupeaa keksimään kaikenlaisia monimutkaisia juttuja. Kaikki sotahommat ovat niin yksinkertaisia. Etummainen rivimies käy sodan. Ei sodassa pärjää kuin aivan yksinkertaisella käskyllä. Pitää ylhäältä antaa sellainen käsky, jonka etummaisessa poterossa oleva rivimieskin ymmärtää. Kaikki on mahdollisimman yksinkertaista. Sen seikan tajuamiseksi on käytävä kovasti kouluja.”

Aksel Fredrik Airo

Mistä palaminen koostuu?

Mistä sammuttaminen koostuu??

Kohti kehittyneempää turvallisuuskulttuuria

Esim. Reiman, Oedewald : Turvallisuuskriittiset organisaatiot

Malli Teikari:

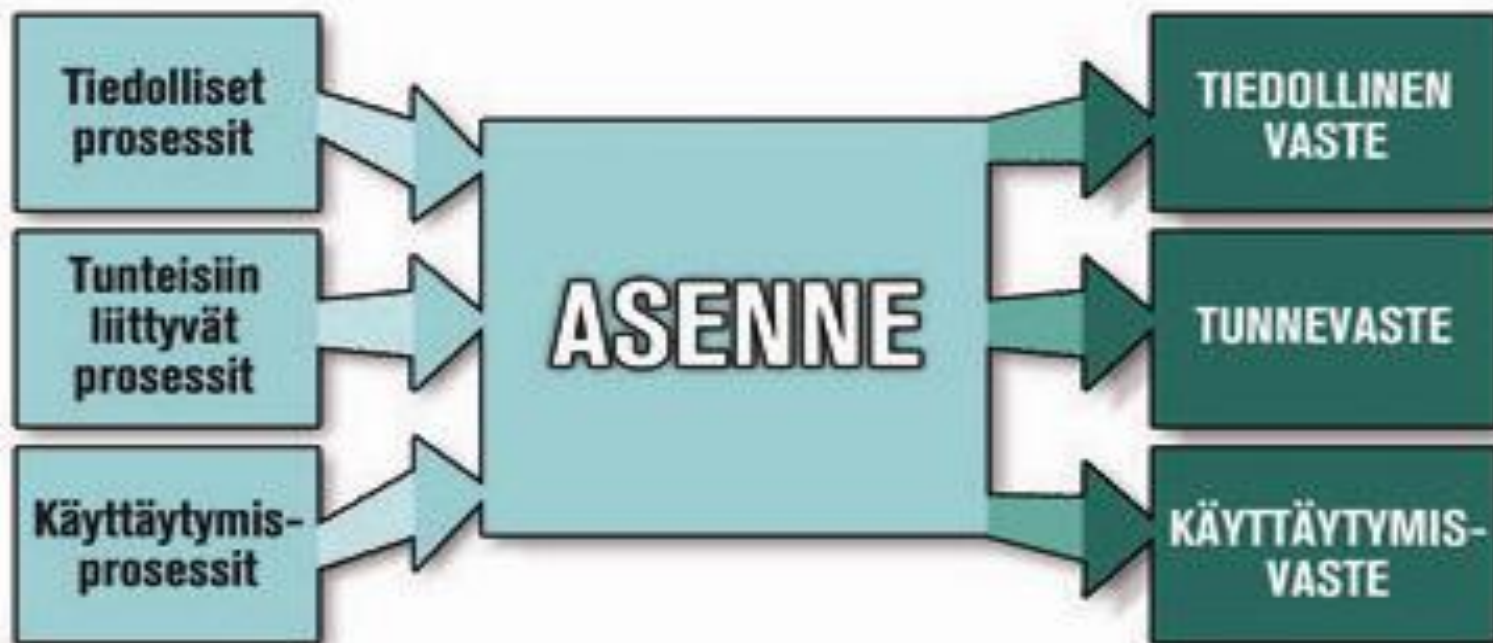
Malli: Maija-Riitta Ollila

Malli Waitinen:

Usein asenne ratkaisee!

Eagly, Chaiken 1993, Yksinkertainen asennemalli

Turvallisuuskulttuurin kehittäminen organisaatiossa

TURVALLISUUSKULTTUURI

Oppilaitosturvallisuuteen vaikuttavat keskeiset tekijät

1. Koulun tapa arvostaa ja huomioida turvallisuutta arjen työssä
2. Johdon kyky ja halu organisoida turvallisuustoimintaa
3. Vastuun tiedostaminen ja tarvittaessa vastuun kantaminen
4. Turvallisuuden ymmärtäminen monimutkaiseksi ja systemiseksi ilmiöksi
5. Yhteistyön hallinta osana koulun turvallisuustoimintaa

Katso tarkemmin:

<https://www.linkedin.com/pulse/turvallinen-oppilaitos-mitk%C3%A4-seikat-vaikuttavat-matti-waitinen>

Turvallisuusoppaita Suomen Palopäälystöliitosta

Poistumisturvallisuusopas

Asukkaan
turvallisuusopas

LUO TURVALLISUUTTA

Työntekijän
turvallisuusopas

harjoitus

sammutuksen opettamiseen

Oppilaitoksen
turvallisuusopas 2

Toiminnallinen turvallisuuskoulutus

Turvallisuuskävely

KOULUTTAJAN OPAS

Tutustu muuhun opastarjontaamme osoitteessa: www.sppl.fi

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

Suomen Palopäälystöliitto | Iso Roobertinkatu 7 A 5, 00120 Helsinki
Puh. 09-2522 9200 | Faksi 09-2522 9222 | toimisto@sppl.fi | www.sppl.fi

Hyvää **turvallisuuskulttuuria** ei voi ostaa kaupan hyllyltä...
se on aina rakennettava itse!

Mielenkiinnostanne kiittäen !

Matti Waitinen
Rehtori, FT, KM, Master of Security
Helsingin Pelastuskoulu
Turun yliopiston vanhempi tutkija
Gsm: 050 3645 374
E-mail: matti.waitinen@hel.fi

